

עין משפט
נר מצוה

פמ:

האשה פרק שמיני פסחים

מסורת הש"ס

בג א ב מיי פ"ב מהל'
ק"פ הלכה טו:
בד ג מיי עס תוש"ע
ח"מ ס"י קעו סעף
י בגי"ת:
בד ד מיי פ"ב מהלסות
ק"פ הלכה טו:
בד ה מיי פ"ד מהלסות
קרנן ספח הלכה י:
בד ו מיי פ"ד מהלסות
מעלה הלכה ח:

מוסף רש"י

השמש שאכל כחית
בשר. שהיה נולדו וזכה
והקנה מימון פיו הוא
היה נמנה עליו (לפי פ"ג).
ממלא כריסו ממנו.
דלס יעמוד משם שוב לא
יחל (סו).

מוסף תוספות

א. דאי לאו הכי
לאשמעינן רבותא. מוס'
ב. (כ)שקנה העולה
השלימים. ס"ג. דקניטין
משום דאטור למכור
עולתו ושלמי. ע"ט.
ד. אבל במעות קשה ליה
היאך מתחללין על הקדש
דבמעות הקדש איירי. ע"ט.

דעות שאני. אע"ג דלא אכלי כולהו אלא כמד תימה לר"י מה
זריך לשנוי הכי לימא ליה דשמיני הכא דלא שייך למימר
הא קבילתו ולא דמי כלל לדידי של אי מהן יפות וי"ל דאיתקין לשנויי
הכי דלא נידוק [איפכא דוקא] ממנה אחרים דלא מצי למימר הא
קבילתו^ט והא ידיו יפות דמצי למימר
קבילתו^ז אין רשאין ליתן חלקו^ז
ומעיקרא דהוא בעי למיפסט דהוי
כידיו של אי מהן יפות ה"מ למפכך
דכרעה איפכא מסתברא לכן משני
דלא מצי למיפסט מידי: **בני חבורה**
רשאין לחלק או ר'א. וא"ת אמאי לא
פשיט ממתי^י דדוקא אס המנה
האחרים עמו רשאין ליתן חלקו וי"ל
דאיכא למידחי דכלא ממנה נמי רשאין
ליחלק והא דנקט ממנה משום דכל
ענין מיירי אפי' התנו שלל ליחלק ואס
ממנה רשאין ליחלק אבל בריתא לא
מצי למידחי דפשיטא דאס התנו שלל
ליחלק אפי' אי מהס ידיו יפות אין
רשאין ליתן חלקו דמסתמא על דעת
כן התנו דלס אין אחד מהן ידיו יפות
אין דרך ליחלק כלא תנאי:

מענות ב"ש שהן יפלו דנדבה.
ק"ק לר"י דישט מיירי
כשהקדיש מעות לשם פסח כדמוכח
בסמוך וסיפא מיירי^ב במעות חולין
דאי הקדישן לשלמים איך יפלו מעות
שלמים לנדבת זיבור וקריצו מהן
עולות לקיץ המזבח:

ומאחר ד"א עשה ולא כלום
אמאי יפלו דנדבה.
פירוש אי אמרת בשלמא דעשייתו
מועלת אחי שפיר דקניטין ליה שלל
ירגיל לעשות כן פעס אחרת אבל
כיון דלא עשה ולא כלום אמאי
קניטין ליה כיון שאין ממש בעשייתו
ומשני דמ"מ קניטין ליה:

וזה הפריש מעות לפסחו ב'.
דאי במעות חולין מאי קמי'ל
פשיטא שהן חולין דלית לן למיקנסיה
כמו בסיפא^ג כיון דשרי לנמות אחרים
על פסחו וא"ת אפילו אי הוו מעות
חולין מעיקרא מכל מקום איך יכול
לנמות אחרים אחר שהקדישו כיון
דסגר דכרעו במעות לא משירי
וכ"ש כפסה דלא משירי מדקשיא
ליה אין הקדש חל על הקדש וי"ל
דאע"ג דלא משירי ציה מידי על
דעת כן מקדישו שילאו כל אשר
ימנה עליו דקרא כתיב (שמות יב)
ולקח הוא ושכנו וכתיב ציה (ס'^ד)
תכסו משמע דכל ענין אפילו
הקדישו כבר משום דדעת האדם כן:

פ'ג ליה אזל עריב בהדי רבינא
רבינא תמינא אמר מאה פפי ולא
ועל חגיגתו מעות שבידו חולין^ה
ומעות כל שהן יפלו לנדבה וכי
לנדבה אמר רבא קנסא ומאי כל
חמושה אפילו בהריא יתירא נמי
הפריש מלהא ללפסחו וזה
אמר

ליקנסיה: אפשר ידעין מי הולין
של מעות חולין מי הולין למעות
חולין (של חולין) חולין היה נומן
לנדבה אמר רבא קנסא ומאי כל
חמושה אפילו בהריא יתירא נמי
הפריש מלהא ללפסחו וזה
אמר

מתני' הממנה אחרים עמו על פסחו. אי מנני חבורה שהמנה
אחרים עמו על חלקו כלא דעת חבורה: **רשאין** לומר לו טול
חלקך ולא ואלו חמא וחבורתך את חלקך דלית ליה להאי תנא פסח
נאכל צ"ב חבורות: **ג'י' ידיו יפות.** לישנה מעליא ממנה לאכול

הרצה: **קבילתו**. קבלתו עליהם
לאכול ככל כחי בדמים הללו: **לפוקני**
וציחה. שלא יהא נותר ושיעירנך
למאכל שאר בני אדם: **לאו משום**
דכוס ליה כו'. שיהו עמו אוכלין:
דעופ שאני. אין בני חבורה מרואין
להיות כל אלו הדעות בחבורתם שמת

יעכבו^ו עליהם הסודיה ולא משום
אכילה יתירתא אלא אפילו לא אכלי
כולהו אלא כמד גברא מנו מעכבי
עליה: **ממלא כריסו ממנו.** כדאמרי'
בבב' לויל' (לעיל דף פו.) שאין האוכל
אוכל בשתי מקומות: לא רלו לא.
אלמא משום טירתא הדרי ציה הכא
נמי משום פסידא הדרי ציה: **לאטרחין**
לדידך לא קבלינך. אבל ידיו יפות
מדלא צדקו אחריו ש"מ ככל מאלכו
קיצלו עליהן: **סיבות.** תערובת
סעודה של כל ימות השנה: **מאי ולא**
עור. מאי אולמיה הא מהא: **לפוקני**
וציחה. כמדת איש אחד: **דלנזופא.**
ואיכא למימר משום צווחא קבליה

עליה ככל מאלכו: **רשאין ליחלק.**
לחלק פסח ציניהן לכל אי חלק המנישו:
או אין רשאין לחלק. אלא אוכלין
כאחד ונותני המנות לפנייהם כשאר
סעודות: ש"מ. אין רשאין ליחלק:
כל הני **סיובתא.** הממנה אחרים
והשמש: **איסיביה בני חבורה.** מרשייה
דקמני טול חלקך ושני ליה בהאי
משום דלתקוני וציחה קבליה וכמדת
איש אחד אכל אנת צווחא קבליה ערך
וייחא ערך צווחא לקבולי ערך ככל
סעודתי: **ועל חגיגתו**. חגיגת י"ד

שאף היא צבה לכל המניין: **מעוש**
שזידו. שלקח מן הנמנין הללו:
חולין. כדמפרש טעמא לקמיה שאף
על פי שהממנה כבר הקדיש מעותיו
לכן והממנה כבר הקדיש פסחו
מתחללין המעות על הפסח וטעמא
מפרש^ו: **המוכר עולות.** להכפר עמא
אחר לא עשה כלום ואין העולה
קריבה אלא לשם צעלים הראשונים:
ומעוש כל שהן. כל מה שקיבל מן
העולה והשלמים ואפילו יותר על כדי
דמיהן יפלו המעות לנדבת זיבור
לשופרות שהיו במקדש שהיו מקריבין
מהן עולות לקיץ ותמנת. ולקמיה
פריך מאחר דלא עשה ולא כלום אמאי
יפלו דמיהן לנדבה: **אמר רבא קנסא.**
קנסו רבנן לקונה דלא ליקני זימנא

אחריתי עולה ושלמים לאחך ואיהו
הוא דאפסיד אנפשיה דלא הוה ליה
למיקני כפרת אחרים וכי האי גוונא
נמי אמרי אינשי לאו עכצרא
גבא אלא חורא גבאי: כדאמרי
לא פשע אלא הקונה הלכך מעותיו
נדבה: אף על גב דשויא ארבעה
ויהבו ליה ס'. לא אמר אישתכח
דממנה צעלמא הוא דיהבו ליה ולא
הוא דאפסיד אנפשיה דלא הוה ליה

למיקני כפרת אחרים וכי האי גוונא
נמי אמרי אינשי לאו עכצרא
גבא אלא חורא גבאי: כדאמרי
לא פשע אלא הקונה הלכך מעותיו
נדבה: אף על גב דשויא ארבעה
ויהבו ליה ס'. לא אמר אישתכח
דממנה צעלמא הוא דיהבו ליה ולא
הוא דאפסיד אנפשיה דלא הוה ליה

לעיל פ"ג (א) [מוספתא
פ"ו ה"ו] (ב) [מוספתא
ט"ז] (ג) [גיתין ע"ג] (ד)
[לעיל פ"ג] (ה) [לעיל
פ"ג] (ו) [לעיל פ"ג] (ז)
[לעיל פ"ג] (ח) [לעיל
פ"ג] (ט) [לעיל פ"ג] (י)
[לעיל פ"ג] (יא) [לעיל
פ"ג] (יב) [לעיל פ"ג] (יג)

רבינו הגנאל

מתני' הממנה אחרים על
חלקו רשאין ליתן להם את
החלק כו'. פירוש שלשה
שנתחברו וקנו פסח ואמר
אחד מהן לאחרים תנו לי
מעות ובאו ואכלו כולהו
בלקין רשאין בני חבורה
(לו) [לומר] [לשלישי
וליהוציא
ואוקימנא משום דאמרי
ליה לא נחא (ליה) [לן]
דלתיוב איניש נזריא גבון,
ואף על גב דאכלי כולהו
בחד איבעיא להו בני
חבורה שהיו ידיו אחד מהן
יפות כלומר אוכלי הבה.
מהו שיאמרו לו טול חלקך
וצא. ופשוטה מיהא דהנאי
בני חבורה שהיו ידיו אחד
מהן יפות. רשאין לומר
לו טול חלקך וצא. ולא
עוד אלא אפי' חמשה
ועשר סיבות רשאין לומר
לו טול חלקך וצא
ש"מ. מאי ולא עור, לא
לד טול חלקך וצא
מיבעיא קמיה. לא מיבעיא
פסח דאמרין ליה לתקוני
(ובבב' [ובחא] קבילנך.
אלא אפילו סיבות נמי
דלצווחא בעלמא, רשאין
לומר לו טול חלקך וצא.
איכא דאמרי הא לא
איבעיא (ליה) [לן] דמצי
אמרי ליה לתקוני זבוחא
קבילנך, למילך יתר (מינך)
[מינך] לא קבילנך. כי
איבעיא לן הא, רשאין
בני חבורה ליחלק או
לא. ופשוטה מיהא, בני
חבורה שהיו ידיו אחד מהן
יפות רשאין לומר לו טול
חלקך וצא, ידיו יפות אין
שאין ידיו יפות לא (או
לא) ש"מ. ואסיקנא אפילו
סיבות דלצווחא בעלמא
רשאין לומר לו טול חלקך
וצא. ומעשה דרב הונא
בהדי רב פסא ובהדי רבינא
פשוט הוא. ת"ר הממנה
אחרים עמו על פסחו ועל
חגיגתו מעות שבידו חולין
המוכר עולתו ושלמי
לא עשה כלום ומעות
כל שהן יפלו לנדבה.
ופשטה רבא למה יפלו
לנדבה, קנסא. מאי כל שהן
יפלו לנדבה, דאע"ג דשהו
ארבעה ויהבו ליה חמשה,
כולהו חמשה יפלו לנדבה
ואפילו בהריא יתירא
קנייה רבנן. וכיון שפשט
רבא להא אמר עולא
אפשר ידעין חברין בבליא
טעמא דהא מתניתא זה
הפריש טלה לפסחו וזה
הפריש מעות לפסחו
היאך הקדיש מתחלל על
הקדש מעות שבידו חולין.